

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-03-09

Utbildningskontoret

Utbildningsnämnden

Remissvar på Nationella minoritetsspråk i skolan – förbättrande förutsättning till undervisning och revitalisering (SOU 2017:91)

Dnr: UN 18/05

Sammanfattning av ärendet

Södertälje kommun har fått utredningen ”Nationella minoritetsspråk i skolan – förbättrande förutsättning till undervisning och revitalisering” (SOU 2017:91) på remiss. I utredningens helhetslösning ingår ett antal förslag som tillsammans syftar till att öka tydligheten i skolförfattningarna som avser de nationella minoritetsspråken samt likvärdigheten i undervisningen i och på nationella minoritetsspråk. Utbildningskontoret i Södertälje kommun ställer sig i sak positiv till utredningens förslag. Kontoret vill dock framhålla att utredningen inte nämmer vikten av modersmålsträning i förskolan för de nationella minoritetsspråken. Vidare finns behov av att beakta modersmålslärares förutsättningar till trygga anställningsförhållanden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Remissvar på ”Nationella minoritetsspråk i skolan – förbättrande förutsättningar till undervisning och revitalisering” (SOU 2017:91)

Remiss ”Nationella minoritetsspråk i skolan – förbättrande förutsättning till undervisning och revitalisering” (SOU 2017:91)

Nationella minoritetsspråk i skolan – förbättrande förutsättningar till undervisning och revitalisering (SOU 2017:91)

Ärendet

Bakgrund

Södertälje kommun har fått utredningen ”Nationella minoritetsspråk i skolan – förbättrande förutsättning till undervisning och revitalisering” (SOU 2017:91) på remiss. Utredningens utgångspunkt är att tillgång till undervisning i nationella minoritetsspråken inom grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan samt

tvåspråkig undervisning på nationella minoritetsspråk inom dessa skolformer ska förbättras, liksom att efterlevnad av de internationella konventioner som rör de nationella minoriteterna och minoritetsspråken ska öka. Av den anledningen behövs omfattande insatser för minoritetsspråken från förskolan till högre utbildning och lärarutbildningar.

I utredningens helhetslösning ingår ett antal förslag som tillsammans syftar till att öka tydligheten i skolförfattningarna som avser de nationella minoritetsspråken samt likvärdigheten i undervisningen i och på nationella minoritetsspråk. Förslagen rör sig framför allt om:

- Särskiljning av de fem nationella minoritetsspråken från modersmålsundervisningen samt reglering av ämnet nationellt minoritetsspråk i skollagen.
- Inkludering av ämnet nationellt minoritetsspråk i timplanerna för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan samt förslag på minsta garanterad undervisningstid på 960 timmar i de obligatoriska skolformerna, fördelad lika över stadierna.
- Förstärkta möjligheter till tvåspråkig undervisning.
- Möjlighet att börja läsa minoritetsspråken som nybörjare i gymnasieskolan.
- Bestämmelser som möjliggör riksrekrytering för högskoleförberedande program för samtliga nationella minoriteter, t.ex. med inriktning mot deras respektive språk och kultur.
- Uppdrag för Skolverket att skapa modeller för samordning av den information som ska ges från huvudmän till vårdnadshavare om de språkliga rättigheterna för nationella minoriteter.

Yttrande Södertälje kommun

Utbildningskontoret i Södertälje kommun ställer sig i sak positiv till utredningens förslag. Kontoret vill dock kommentera följande angående undervisningen av de nationella minoritetsspråken:

- I utredningen nämns inte vikten av modersmålsträning i förskolan för de nationella minoritetsspråken. Södertälje kommun arbetar aktivt med att stödja utvecklingen av barnens modersmål i tidig ålder och saknar därför förslag på insatser för förskola, t ex utbildning av pedagoger, timplan, m m. Denna insats skulle främst påverka förutsättningar för språklig *revitalisering*, då modersmålet blir en naturlig del av de flerspråkiga barnen även i sitt umgänge utanför hemmet.
- På sidan 29 i utredningen står att ”Eleverna ges lika rätt till omfattning av undervisning oavsett var i landet de bor”. Modersmålsenheten i Södertälje har i flera år sökt bli lärare i samiska. Flera försök har misslyckats. Det är viktigt att ha i åtanke att även om fjärrundervisning är en möjlighet, bör utbildningen för de blivande lärarna ge dem möjlighet att ha en trygg anställning, där de har möjlighet att vara del av en skola, eller åtminstone en kommun. Modersmålslärarna i övriga språk har en osäker arbetssituation, därför måste *anställningsbarhet* finnas med i planeringen.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget, skulle vi ett genomförande, påverka kommunens kostnader eftersom den föreslagna timplanen utökar undervisningstiden från en till tre timmar i veckan.

Kontorets förslag till nämnderna:

Nämnderna beslutar att anta Utbildningskontorets förslag till yttrande på remissen.

Monica Sonde

Utbildningsdirektör

Handläggare: Mary-Anne Eliasson
T f enhetschef Modersmålsundervisningen
Resurscentrum
Telefon (direkt): 08-523 021 53
E-post: mary-anne.eliasson@sodertalje.se

Handläggare: Svajune Cernikiene
T f enhetschef Modersmålsundervisningen
Resurscentrum
Telefon (direkt): 08-523 020 08
E-post: svajuve.cernikiene@sodertalje.s

Beslutet skickas till

Utbildningsdepartementet

SÖDERTÄLJE KOMMUN

Protokoll fört den 11 januari 2018
över ärenden som kommunstyrel-
sens ordförande enligt kommun-
styrelsens i Södertälje delegations-
ordning har rätt att besluta i.

§ 2

**Remiss av betänkandet Nationella minoritetsspråk i skolan – förbättrade
förutsättningar till undervisning och revitalisering (SOU 2017:91)**

Södertälje kommun har fått Regeringskansliet, Utbildningsdepartementets remiss för yttrande.

Beslut

Södertälje kommun överlämnar remissen till Utbildningsnämnden för beredning och direkt besvarande.

Beslutet är fattat på kommunstyrelsens vägnar i enlighet med delegationsordningens regler om ordförandens beslutanderätt i brådskande ärenden.

På kommunstyrelsens vägnar

Boel Godner
Kommunstyrelsens ordförande

Exp
Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet, Skolenheten, 103 33 Stockholm
Utbildningsnämnden
Ksk
Krk

Utbildningsdepartementet
Skolenheten

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2018 -01- 10	
Dnr	Rnr

Remiss av betänkandet Nationella minoritetsspråk i skolan –
förbättrade förutsättningar till undervisning och revitalisering
(SOU 2017:91)

Remissinstanser

- 1 Riksdagens ombudsmän, JO
- 2 Justitiekanslern, JK
- 3 Barnombudsmannen
- 4 Länsstyrelsen i Stockholm
- 5 Länsstyrelsen i Norrbottens län
- 6 Länsstyrelsen i Västmanlands län
- 7 Statistiska centralbyrån, SCB
- 8 Statskontoret
- 9 Statens skolverk
- 10 Statens skolinspektion
- 11 Specialpedagogiska skolmyndigheten
- 12 Sameskolstyrelsen
- 13 Skolväsendets överklagandenämnd
- 14 Regelrådet (N2008:05)
- 15 Lunds universitet
- 16 Stockholms universitet
- 17 Umeå universitet

- 18 Södertörns högskola
- 19 Institutet för språk och folkminnen, ISOF
- 20 Sametinget
- 21 Diskrimineringsombudsmannen
- 22 Arvidsjaur kommun
- 23 Bergs kommun
- 24 Borås kommun
- 25 Degerfors kommun
- 26 Eskilstuna kommun
- 27 Gotlands kommun
- 28 Gällivare kommun
- 29 Göteborgs kommun
- 30 Hammarö kommun
- 31 Haparanda kommun
- 32 Huddinge kommun
- 33 Jokkmokks kommun
- 34 Järfälla kommun
- 35 Kalix kommun
- 36 Kiruna kommun
- 37 Lycksele kommun
- 38 Malmö kommun
- 39 Pajala kommun
- 40 Sorsele kommun
- 41 Stockholms kommun
- 42 Sundsvalls kommun
- 43 Södertälje kommun
- 44 Trollhättans kommun
- 45 Umeå kommun
- 46 Upplands Väsby kommun
- 47 Vilhelmina kommun

- 48 Västerås kommun
- 49 Örebro kommun
- 50 Östersunds kommun
- 51 Övertorneå kommun
- 52 Der Nayer Dor
- 53 Judiska Centralrådet i Sverige
- 54 Judiska ungdomsförbundet i Sverige
- 55 Sveriges Jiddischförbund
- 56 Lattjo Drom
- 57 Riksförbundet Romer i Europa
- 58 Sveriges Romerförbund
- 59 Trajosko Drom
- 60 Centralförbundet Roma International
- 61 Föreningen RUNG - resande, ung, ny och gammal
- 62 Kulturgruppen för resandefolket
- 63 Roma Institutet
- 64 Romano Pasos Research Centre
- 65 Romska ungdomsförbundet
- 66 Landsförbundet Svenska Samer
- 67 Organisationen Samerna
- 68 Samerådet, svenska sektionen
- 69 Same Ätnam
- 70 Saamid Riikasearvi – Svenska Samernas Riksförbund
- 71 Sáminuorra
- 72 Stiftelsen Gaaltije, sydsamiskt kulturcentrum
- 73 Sverigefinländarnas Delegation
- 74 Sverigefinska Riksförbundet
- 75 Sverigefinska ungdomsförbundet
- 76 Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset
- 77 Met Nuoret

- 78 Amnesty International
- 79 Civil Rights Defenders
- 80 Svenska kyrkan
- 81 Idéburna skolors riksförbund
- 82 Friskolornas riksförbund
- 83 Föreningen för samordnare för finskt förvaltningsområde
- 84 Lärarförbundet
- 85 Lärarnas Riksförbund
- 86 Sveriges Skolledarförbund
- 87 Sveriges elevråd - SVEA
- 88 Sveriges elevkårer
- 89 Sveriges Kommuner och Landsting, SKL

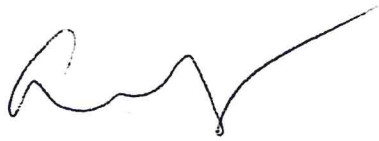
Remissvaren ska ha kommit in till Utbildningsdepartementet senast **fredagen den 6 april 2018**. Svaren bör lämnas både på papper till Utbildningsdepartementet, 103 33 Stockholm och per e-post i ett format som man kan kopiera textavsnitt från, t.ex. i Wordformat eller teckenläsbar PDF till u.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer U2017/04546/S och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Eva Lenberg
Rättschef

Kopia till

Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm